

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3858
Tarih : 08.10.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 08/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000546635

0000546635

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

26 Eylül 2019 tarihinde İstanbul'da yaşanan 5.8 şiddetindeki depremin ardından toplanma alanlarındaki eksiklik, kamu binalarındaki ciddi hasar, neredeyse yirmi dört saat yaşanan iletişim problemi yaşanması beklenen büyük İstanbul depremine hazır olunmadığını göstermiştir. 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin ardından yapılması gereken hazırlıkların ve alınması gereken önlemlerin ne aşama olduğunun belirlenmesi, İstanbul'da yaşanacak bir büyük depremin etkilerinin en aza indirilmesi için gereken Acil Eylem Planı'nı oluşturmak amacıyla; Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 07.10.2019

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

İstanbul 24 ve 26 Eylül tarihlerinde yaşanan depremler ile sarsılmıştır. 26 Eylül 2019 tarihinde saat 13.59'da gerçekleşen 5.8 şiddetindeki depremin ardından İstanbul'da yaşayan vatandaşlarımız büyük panik ve korku yaşamıştır. Depremin ardından İstanbul'da ortaya çıkan tablo, İstanbul'un beklenen ve bilim insanları tarafından öngörülen yedi ve üzerindeki bir şiddette yaşanacak olan depreme hazır olmadığını gözler önüne sermiştir.

Deprem yarattığı yer hareketiyle üzerinde bulunan tüm yapıları sarsan bir etkiye sahiptir. Güvenli yapılar ve planlı bir kent inşa edilemeden deprem güvenliğini sağlamak mümkün olmamaktadır. Deprem bölgelerinde oluşturulacak yapıların statik koşulları deprem yönetmeliği ile belirlenmektedir. Bu koşullara göre hazırlanmış olan nitelikli yapılar depremde oluşacak hasar ve kayıp riskini azaltmaktadır.

17 Ağustos 1999 İzmit depremi ile büyük yıkım ve kayıplar yaşanmasının ardından olası İstanbul depremine için hazırlık yapılmadığı, yapılan hazırlıkların da İstanbul gibi büyük bir kent için yeterli olmadığı bilim insanları, meslek odaları ve mühendisler tarafından açıkça ifade edilmektedir.

Kuzey Anadolu Fay hattı üzerinde bulunan ve kentleşmenin kıyılarda yoğunlaştığı İsta yaklaşık 7 şiddetinde bir deprem önlem alınmadığı durumda ciddi yıkımlara ve can kayıplarına sebep olacaktır. Marmara depreminin ardından hasarlı yapılara ilişkin çalışma, nitelikli düzeyde yapılmamıştır. Hasar tespit ve önlem çalışmaları yapılması gerekirken Mayıs 2018’de çıkarılan “İmar Affı” ile gerekli kontroller yapılmadan birçok hasarlı yapı para ödenmesi koşuluyla yasal statüye sahip olmuştur.

İstanbul gibi yaklaşık 16 milyon insanı barındıran bir şehirde deprem sonrası toplanma alanlarının sayısı yalnızca 77’dir. 1999 depreminin ardından ‘Afet Acil Eylem Planı’ çerçevesinden belirlenen 493 toplanma alanı imara açılmış ve yerine rezidans, AVM ve otopark inşa edilmiştir. Deprem sonrası toplanma alanlarının ise üzerinde geçici kentlerin kurulabileceği, insanların asgari düzeyde yaşamlarını devam ettirecekleri ihtiyaçlarını karşılayabilir düzeyde olması gerekmektedir. Ancak İstanbul’daki toplanma alanlarının bir kısmı bu imkânların yaratılamayacağı durumdadır.

Marmara depreminin ardından vatandaşlarımız 20 yıldır birçok hizmet bedelinin içinde deprem vergisi ödemektedir. Toplanan vergiler ile tüm Türkiye’de yaşanacak depremlere ilişkin önlemler alınması gerekirken bu vergilerin depreme hazırlık için değil başka projeler için harcadığı geçmişte bizzat bakanlar tarafından açıklanmıştır. Van depreminin ardından dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in deprem vergileri ile duble yollar yapıldığını açıklaması toplum hafızasında yerini korumaktadır. AKP Sözcüsü Ömer Çelik yaptığı açıklamada vergiler ile alt yapı ve üst yapı çalışması yaparak depreme dayanıklı yapılar yaptıklarını belirtse de 26 Eylül günü yaşanan depremin ardından ciddi hasarlar oluşması üzerine kamu binaları boşaltılmış, okullar valilik kararıyla boşaltılmış ve hastanelerde ciddi hasarlar oluşmuştur. Kamu binalarının depreme karşı güvenli oluşu tartışılmaz bir gerçek olmalı, başta hastaneler, okullar deprem sonrası işlevini yerine getirebilmelidir.

Genel olarak afet durumlarında ilk müdahale anında ve sonrasında gerekli haberleşme olanaklarının sağlanması da yaşamsal bir öneme sahiptir. 26 Eylül’de gerçekleşen depremin ardından İstanbul’da cep telefonları neredeyse bir sonraki güne kadar ulaşamaz hale gelmiş, vatandaşlar yakınlarına ulaşamamıştır. Herhangi bir yıkım ve can kaybı yaşanmamasına rağmen haberleşmede yaşanan bu problem, olası İstanbul depremine telekomünikasyon şirketlerinin hazır olmadığını göstermektedir

İstanbul depremi ile ilgili olarak; 1999’da yaşanan Marmara Depreminin ardından depreme yönelik çalışmalarda hangi aşamalara gelindiğini tespit etmek, alınması gereken önlemlere ilişkin Acil Eylem Planı oluşturmak, depremin etkilerini en aza indirme çalışmaları yapmak aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin görev ve sorumluluğundadır.

0000546635

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flakun -
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal Peköz
3			
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	Berdan Öztürk
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	Im
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal Bulbul
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
10	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	Mez
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal Aydemir
13	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	Salih Aydeniz
14	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	Muşoğulları
15	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	Semra Güzel
16	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	Hişyar Özsoy
17	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Garo Paylan
18	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İmam Taşcier
19	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye Tosun
20	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Şevin Çoşkun